

Fratatt id-papirene

VADSØ: Ramazan Arsamakov og Fatima Marzabekova ble fratatt alle sine identitetspapirer da de skulle sendes ut av Norge. Nå har de mottatt brev fra politiet om at de heller ikke får fornyet sine registreringsbevis som asylsøkere.

Eva Marie Strand

Forrige onsdag mottok Ramazan Arsamakov og Fatima Marzabekova et brev fra politiets utlendingsenhet (PU). I brevet sto det at de to og deres tre barn ikke kan få fornyet sine registreringsbevis som asylsøkere. Grunnen er at de har fått endelig avslag på sin asylsøknad, de er ikke lenger asylsøkere og skal derfor ikke ha registreringsbevis. Registreringsbeviset er ikke et fullverdig identitetskort, men det var det eneste dokumentet de hadde igjen som identifiserte hvem de er. Fatima og Ramazan forstår ikke hvordan norske myndigheter mener de skal klare seg i Norge uten noen form for identitetspapirer.

– Jeg har ingen identitetspapirer nå. Da jeg kom til Norge for fire år siden måtte jeg levere inn alle mine russiske papirer, som pass, arbeidskort og militærbok, forteller Ramazan.

– Og når vi var på Trandum nå i juli måtte vi levere inn alle identitetspapirer vi hadde fått her i landet. Barnas helsekort, bankkort og til om med et medlemskort i karateklubben, forteller Fatima Marzabekova.

Dagliglivet blir komplisert når de ikke kan identifisere seg:

– Jeg kan for eksempel ikke ta ut penger i banken eller bestille flybilletter, forklarer Fatima.

– Jeg forstår rett og slett ikke hva dette betyr. Det er ingen som kan forklare oss hva som skjer med oss nå, sier en oppgitt Ramazan Arsamakov.

Mangler pass

Finmarken skrev sist gang om familien Arsamakov fra Tsjetsjenia den 6.juli i år. Da ble de sendt tilbake til mottaket i Vadsø etter et vel en månedens langt opphold i Oslo. Forhistorien var at familien på fem den 26.mai i år ble hentet av politiet i Vadsø for å transporteres ut av landet. Familien ble plassert på transittmottaket på Trandum like ved Gardermoen, i påvente av deportasjon. Etter en stund ble de overført til et mottak på Torshov i Oslo, før de altså den 6.juli ble sendt tilbake igjen til Vadsø. Grunnen skal ha vært at politiet ikke maktet å frakte dem ut av landet.

Kunne ikke sendes ut

– Vi kunne ikke sende dem ut av landet fordi familien ikke har gitt oss pass for et av familie-medlemmene, forteller informasjonssjef i PU, Roar Hanssen.

Selv hevder Arsamakov og Marzabekova at de har levert inn alle sine identitetspapirer ved innreise til Norge.

– Hva skjer nå videre i saken?

– Vi har kontaktet ambassaden og venter på å få utstedt pass slik at familien kan transporteres ut.

– Hvor lang tid vil dette ta?

HIT, MEN IKKE LENGER: Fatima Marzabekova og Ramazan Arsamakov kan ikke identifisere seg i banken lenger. De har verken russiske eller norske identitetspapirer, og nå har de heller ikke lenger status som asylsøkere. (Foto: Eva Marie Strand)

– Det kan jeg ikke si sikkert. Det kommer an på hvor raskt vi får papirer fra den russiske ambassaden.

– **Hvem har ansvar for familien nå. De er fratatt alle identitetspapirer, men er fremdeles i Norge?**

– Personen som får avslag på sin asylsøknad om opphold i Norge skal forlate landet frivillig og for egen regning. Denne familien har ikke gjort dette. Familien har et betydelig ansvar for den situasjonen de er i. De har ikke bidratt til å framskaffe reisedokumenter. Norske myndigheter kan ikke gi identitetspapirer til borgere uten opphold i Norge. De kan få identitetspapirer hos sin ambassade.

– **Har de selv fått beskjed om at dere mangler et pass?**

– De har ikke levert pass for hele familien, og vet at vi mangler pass for å kunne sende de ut. De kan henvende seg til sin ambassade for å få pass, eller de kan gi oss den informasjonen vi trenger og fullmakt til dette.

– **Hvem har ansvaret for denne familien nå?**

– Norske myndigheter har ikke noe ansvar. Norske myndigheter har vurdert det dit hen at det ikke er noen fare for deres liv og helse å reise tilbake til Russland. De er nå personer som oppholder seg ulovlig i Norge, og de har ansvar for seg selv.

Har et sted å bo

Familien fra Tsjetsjenia bor for tida i en bolig

tilknyttet asylmottaket i Vadsø, uten å vite hva som kommer til å skje med dem framover. De befinner seg i en situasjon der de verken har status som asylsøkere eller har fått noen konkret utreiseadato.

Familien Arsamakov har rett til fortsatt å bo på mottaket siden de blir klassifisert som en barnefamilie. Utover dette har sosialkontoret i kommunen ansvar for å gi dem akutt livsnødvendig hjelp.

Regiondirektør i region nord i UDI, Bjørn Fridfeldt, forstår at det kan være vanskelig for tsjetsjenere i dagliglivet når de ikke kan identifisere seg.

– Jeg vil oppfordre dem til å snarest ta kontakt med egen ambassade for å få tak i identitetsbevis, sier Fridfeldt til Finmarken.

Overrasket

Daglig leder ved asylmottaket i Vadsø, Per Yngve Christensen, er overrasket over at de to ikke har fått fornyet sine registreringsbevis.

– Jeg synes dette er litt spesielt.

Mitt spørsmål er: Når de ikke er asylsøkere, hva er de da? sier en undrende Christensen til Finmarken.

Informasjonssjef Roar Hanssen i PU svarer slik på spørsmålet:

– De er nå personer som oppholder seg ulovlig i Norge. De har ikke forlatt landet innen utreisefristen etter at asylsøknaden er avslått.

Finmarken følger saken

Familien Arsamakov

Ekteparet Ramazan Arsamakov (43) og Fatima Magometovna Marzabekova (44) og barna Hadjib (11), Azamat (9) og Sulumbek (7) ble hentet fra sin bolig i Fjellveien i Vadsø av to politifolk torsdag 26. mai. De skulle sendes ut av landet etter at alle klagemuligheter på asylsøknadene var brukt opp og avslått.

Da hadde Ramazan og eldste sønnen Hadjib vært i Norge siden juli 2001, mens Fatima, Azamat og Sulumbek kom etter i oktober 2002.

Familien er ingusjetere, som var bosatt i den krigsherjede republikken Tsjetsjenias hovedstad Grozny. Ramazan var oljearbeider og Fatima jobbet som matematikklærer på en videregående skole.

Ramazan hevder at han er ettersøkt av russerne, og han har også videobånd med tv-opptak fra ingusjetisk tv som han mener beviser dette. Den internasjonale Helsingforskomiteen i Wien har dessuten konkludert: Båndene til Ramazan er ekte. Men dette har ikke gjort inntrykk på Utlendingsnemnda (UNE).

UNE legger blant annet til grunn at rettssikkerheten ivaretas i Russland. Det tilbakevises av en rekke menneskerettighetsorganisasjoner.

Menneskerettighetsforkjemperer mener at det ikke bør gjøres forskjell i forhold til om det er tsjetsjenere eller ingusjetere som søker om asyl. En trend har vært at tsjetsjenere oftere har fått asyl, mens ingusjetere ikke har det.

En rekke personer i Vadsø og Oslo har engasjert seg i saken til familien Arsamakov. 6.juli ble familien på fem sendt tilbake til asylmottaket i Vadsø, fordi politiet manglet reisedokumenter for å deportere dem. Familien bor for tida på asylmottaket i Vadsø, men framtida er svært usikker. De er fratatt enhver form for identitetspapirer. De har ikke lenger status som asylsøkere, og defineres av politiet som personer som oppholder seg ulovlig i Norge.

Afghanere frykter returavtale

OSLO: Onsdag ble en returavtale mellom Norge og Afghanistan underskrevet i Kabul. Avtalen blir møtt med frykt og motstand blant afghanske flyktninger i Norge.

– Jeg er sikker på at jeg blir drept hvis jeg sendes tilbake, sier Baharan Mohammadi til TV 2 Nyhetene.

Flyktninger fra Afghanistan har de tre siste årene utgjort den største asylsøkergruppen i Norge. 5.624 har fått varig opphold her i landet. Ved utgangen av juli i år har 1.158 fått avslag på sine asylsøknader. De som får avslag forventes å forlate Norge frivillig. Dersom de nekter, kan de fra nå av bli tvunget til å forlate landet.(ANB)

Holder tilbake turnusplasser

OSLO: For første gang er det for få legestudenter til å fylle turnusplassene ved norske sykehus. Staten holder nå igjen 50 plasser, noe studentene er svært misfornøyde med.

Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAFH) sier de er pålagt av Sosial- og helsedirektoratet å holde tilbake plasser om nødvendig.

– Dette er særlig for å sikre turnuskandidater i distriktene, som var taperne under fjorårets trekning, sier direktør i SAFH, Per Hauge, til Dagens medisin.

Det er først og fremst turnusplasser sentralt på Østlandet og ved universitetssykehusene som nå holdes igjen. Dersom det viser seg å bli nok kandidater, vil disse bli frigjort, noe som kan gi et fortrinn til dem som skal trekke plass sist.

Torstein Schrøder Hansen er leder i Norsk medisinstudentforening. Han er svært kritisk til SAFHS fremgangsmåte.

– Her virker det som SAFH har sett blindt på distriktsfordelingen, og ikke på behovet ved de enkelte sykehusene, sier Schrøder Hansen, som likevel er enig i at distriktene må sikres turnusleger.

Også Legeforeningen mener SAFH holder tilbake feil plasser.

– Å holde tilbake plasser det antakelig vil bli bruk for og åpne disse for dem som velger plass til slutt, er ikke en god løsning, sier president Hans Kristian Bakke til helsetidsskriftet.

(ANB)